

αὐτοῦ εἶμι ἐν θλίψει· ἐξελοῦμαι αὐτόν, καὶ
δοξάσω αὐτόν. Μακρότητα ἡμερῶν ἐμπλήσω
αὐτόν, καὶ δεῖξω αὐτῷ τὸ σωτήριόν μου.
Δόξα, Καὶ νῦν Ἀλληλοῦια γ'. Κύριε, ἐλέησον, γ'.

Δόξα. Τροπάριον. Ὡχος β'.

Σωτηρίαν εἰργάσω ἐν μέσῳ τῆς γῆς, Χρι-
στὲ ὁ Θεός· ἐπὶ Σταυροῦ τὰς ἀχράντους
σου χεῖρας ἐξέτεινας, ἐπισυνάγων πάντα τὰ
ἔθνη, κράζοντα· Κύριε, δόξα σοι.

Καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

Ὅτι οὐκ ἔχομεν παρρησίαν διὰ τὰ πολλὰ
ἡμῶν ἁμαρτήματα, σὺ τὸν ἐκ σοῦ γεννη-
θέντα δυσώπησον, Θεοτόκε Παρθέने· πολλὰ
γὰρ ἰσχύει δέησις Μητρὸς πρὸς εὐμένειαν
Δεσπότης. Μὴ παρίδης ἁμαρτωλῶν ἱκεσίας,
ἡ πάνσεμνος, ὅτι ἐλεήμων ἐστί, καὶ σφάζειν
δυνάμενος, ὁ καὶ παθεῖν ὑπὲρ ἡμῶν κατα-
δεξάμενος.

Εἴτα ψάλλομεν τὰ παρόντα Ἰδιόμελα.

Ὡχος πλ. δ'.

Τάδε λέγει Κύριος τοῖς Ἰουδαίοις· Λαός
μου, τί ἐποίησά σοι, ἢ τί σοι παρηνώχλησα;
τοὺς τυφλοὺς σου ἐφώτισα· τοὺς λεπρούς
σου ἐκαθάρισα· ἄνδρα ὄντα ἐπὶ κλίνης ἠγώρ-

θωσάμην. Λαός μου, τί ἐποίησά σοι; καὶ
τί μοι ἀνταπέδωκας; ἀντὶ τοῦ μάννα, χο-
λὴν· ἀντὶ τοῦ ὕδατος, ἔξος· ἀντὶ τοῦ ἀγα-
πᾶν με, σταυρῷ με προσηλώσατε. Οὐκέτι
στέγω λοιπόν· καλέσω μου τὰ ἔθνη, κακεῖνά
με δοξάσουσι σὺν τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Πνεύματι,
καὶ γὰρ αὐτοῖς δωρήσομαι ζωὴν τὴν αἰώνιον.
Στίχος. Ἐδωκαν εἰς τὸ βρῶμά μου χο-
λὴν, καὶ εἰς τὴν δίψαν μου ἐπότισάν με ἔξος.

Ὡχος ὁ αὐτός.

Οἱ νομοθέται τοῦ Ἰσραὴλ, Ἰουδαῖοι καὶ
Φαρισαῖοι, ὁ χορὸς τῶν Ἀποστόλων, βοᾷ
πρὸς ὑμᾶς· Ἴδε ναός, ἐν ᾧ ὑμεῖς ἐλύσατε·
Ἴδε ἁμνός, ἐν ᾧ ὑμεῖς ἐσταυρώσατε· τάφῳ
παρεδώκατε, ἀλλ' ἐξουσία ἐαυτοῦ ἀνέστη.
Μὴ πλανᾶσθε, Ἰουδαῖοι· αὐτὸς γὰρ ἐστὶν
ὁ ἐν θαλάσῃ σφῶσας καὶ ἐν ἐρήμῳ θρέψας·
αὐτός ἐστιν ἡ ζωὴ καὶ τὸ φῶς, καὶ ἡ εἰρήνη
τοῦ Κόσμου.

Στίχος. Σφῶσόν με ὁ Θεός, ὅτι εἰσῆλθο-
σαν ὕδατα ἕως ψυχῆς μου.

Δόξα, καὶ νῦν. Ὡχος πλ. α'.

Δεῦτε, χριστοφόροι λαοί, κατίδωμεν, τί
συνεβουλεύσατο Ἰούδας ὁ προδότης, σὺν

ιερευσιν ἀνόμοις, κατὰ τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν·
σήμερον ἐνοχον θανάτου, τὸν ἀθάνατον Λό-
γον πεποίηκαν, καὶ Πιλάτῳ προδώσαντες,
ἐν τόπῳ Κρανίου ἐσταύρωσαν· καὶ ταῦτα
πάσχων, ἐβόα ὁ Σωτὴρ ἡμῶν λέγων· Ἄφες
αὐτοῖς, Πάτερ, τὴν ἁμαρτίαν ταύτην, ὅπως
γινῶσι τὰ ἔθνη τὴν ἐκ νεκρῶν μου Ἀνάστασιν.

Προκείμενον. Ἦχος δ'.

Κύριε ὁ Κύριος ἡμῶν, ὡς θαυμαστὸν τὸ ὄνομά σου
ἐν πάσῃ τῇ γῇ!
Στίχος. Ὅτι ἐπήρθη ἡ μεγαλοπρέπεια σου ὑπεράνω
τῶν οὐρανῶν.

Προφητείας Ἡσαΐου τὸ Ἀνάγνωσμα.

Κεφάλαιον NB', 13.

Τάδε λέγει Κύριος· Ἰδοὺ συνήσει ὁ παῖς μου, καὶ ὑψω-
θήσεται, καὶ δοξασθήσεται, καὶ μετεωρισθήσεται σφό-
δρα. Ὅν τρόπον ἐκστήσονται ἐπὶ σὲ πολλοί, οὕτως ἀδο-
ξήσῃ ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων τὸ εἶδος σου, καὶ ἡ δόξα σου
ἀπὸ υἱῶν ἀνθρώπων. Οὕτω θαυμάσονται ἔθνη πολλὰ
ἐπ' αὐτῷ, καὶ συνέξουσιν βασιλεῖς τὸ στόμα αὐτῶν· ὅτι,
οἷς οὐκ ἀνηγγέλη περὶ αὐτοῦ, ὅψονται· καὶ οἱ οὐκ ἀκη-
κόασιν, συνήσουσι. Κύριε, τίς ἐπίστευσε τῇ ἀκοῇ ἡμῶν,
καὶ ὁ βραχίον Κυρίου τίνοι ἀπεκαλύφθη; Ἀνηγγείλα-
μεν, ὡς παιδίον ἐναντίον αὐτοῦ, ὡς ρίζα ἐν γῇ διψώσῃ.
Οὐκ ἔστιν εἶδος αὐτῷ οὐδὲ δόξα, καὶ εἶδομεν αὐτόν, καὶ
οὐκ εἶχεν εἶδος οὐδὲ κάλλος· ἀλλὰ τὸ εἶδος αὐτοῦ ἄτι-
μον, καὶ ἐκλείπον παρὰ πάντας τοὺς υἱοὺς τῶν ἀνθρώ-
πων. Ἄνθρωπος ἐν πληγῇ ὢν καὶ εἰδὼς φέρειν μαλα-

ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΨΙΣ

κίαν, ὅτι ἀπέστραπται τὸ πρῶτον αὐτοῦ, ἡτιμώθη
καὶ οὐκ ἐλογίσθη. Οὗτος τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν φέρει, καὶ
περὶ ἡμῶν ὀδυνᾷται· καὶ ἡμεῖς ἐλογισάμεθα αὐτόν εἶναι
ἐν πόνῳ καὶ ἐν πληγῇ ὑπὸ τοῦ Θεοῦ καὶ ἐν κακώσει.
Αὐτὸς δὲ ἐτραυματίσθη διὰ τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν, καὶ
μεμυλάκισται διὰ τὰς ανομίας ἡμῶν. Παιδεία εἰρήνης
ἡμῶν ἐπ' αὐτόν· τῷ μῶλωπι αὐτοῦ ἡμεῖς ἰάθημεν. Πάν-
τες ὡς πρόβατα ἐπλανήθημεν· ἄνθρωπος τῇ ὁδῷ αὐτοῦ
ἐπλανήθη. Καὶ Κύριος παρέδωκεν αὐτὸν ταῖς ἁμαρτίαις
ἡμῶν· καὶ αὐτὸς διὰ τὸ κακαῶσθαι, οὐκ ἀνοίγει τὸ
στόμα αὐτοῦ. Ὡς πρόβατον ἐπὶ σφαγὴν ἤχθη, καὶ ὡς
ἀμνὸς ἐναντίον τοῦ κείροντος ἄφρωνος, οὕτως οὐκ ἀνοίγει
τὸ στόμα αὐτοῦ. Ἐν τῇ ταπεινώσει ἡ κρίσις αὐτοῦ ἤρ-
θη· τὴν γενεάν αὐτοῦ τίς διηγῆσεται; ὅτι αἶρεται ἀπὸ
τῆς γῆς ἡ ζωὴ αὐτοῦ ἀπὸ τῶν ἀνομιῶν τοῦ λαοῦ μου
ἤχθη εἰς θάνατον. Καὶ δώσω τοὺς πονηροὺς ἀντὶ τῆς
ταφῆς αὐτοῦ, καὶ τοὺς πλουσίους ἀντὶ τοῦ θανάτου αὐ-
τοῦ· ὅτι ἀνομίαν οὐκ ἐποίησεν, οὐδὲ εὗρέθη δόλος ἐν
τῷ στόματι αὐτοῦ· καὶ βούλεται Κύριος καθαρίσαι αὐ-
τόν ἀπὸ τῆς πληγῆς. Ἐὰν δῶτε περὶ ἁμαρτίας, ἡ φυγὴ
ὑμῶν ὄψεται σπέρμα μακρόβιον· καὶ βούλεται Κύ-
ριος ἐν χειρὶ αὐτοῦ ἀφελεῖν ἀπὸ τοῦ πόνου τῆς ψυ-
χῆς αὐτοῦ, δεῖξαι αὐτῷ φῶς καὶ πλάσαι τῇ συνέ-
σει δικαιοῦσαι δίκαιον, εὐδουλεύοντα πολλοῖς, καὶ τὰς
ἁμαρτίας αὐτῶν αὐτὸς ἀνοίσει. Διὰ τοῦτο αὐτὸς κληρο-
νομήσει πολλούς, καὶ τῶν ἰσχυρῶν μεριεῖ σκύλα· ἀνθ' ὧν
παρεδόθη εἰς θάνατον ἡ φυγὴ αὐτοῦ, καὶ ἐν τοῖς ἀνό-
μοις ἐλογίσθη· καὶ αὐτὸς ἁμαρτίας πολλῶν ἀνῆνεγκε,
καὶ διὰ τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν παρεδόθη. Εὐφράνθητι,
στεῖρα, ἡ οὐ τίκτουςα, ῥῆξον καὶ βόησον ἡ οὐκ ὠδι-
νουςα, ὅτι πολλὰ τὰ τέκνα τῆς ἐρήμου μᾶλλον ἢ τῆς
ἐχοῦσης τὸν ἄνδρα.

Ο ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ

Πρὸς Ἑβραίους ἐπιστολῆς Παύλου τὸ Ἀνάγνωσμα

Κεφ. Β'. 11.

Ἀδελφοί, ὁ ἀγιάζων καὶ οἱ ἀγιαζόμενοι ἐξ ἑνὸς πάντες δι' ἣν αἰτίαν οὐκ ἐπαισχύνεται ἀδελφοὺς αὐτοῦ καλεῖν, λέγων· Ἀπαγγεῶ τὸ ὄνομά σου τοῖς ἀδελφοῖς μου, ἐν μέσῳ ἐκκλησίας ὑμνήσω σε. Καὶ πάλιν· Ἐγὼ ἔσμαι πεποιθὼς ἐπ' αὐτῷ. Καὶ πάλιν· Ἴδού ἐγὼ καὶ τὰ παιδιά, ἃ μοι ἔδωκεν ὁ Θεός. Ἐπεὶ οὖν τὰ παιδιά κεκοινώνηκε σαρκὸς καὶ αἵματος, καὶ αὐτὸς παραπλήσιως μετέσχε τῶν αὐτῶν, ἵνα διὰ τοῦ θανάτου καταργήσῃ τὸν τὸ κράτος ἔχοντα τοῦ θανάτου, τοῦτέστι τὸν Διάβολον· καὶ ἀπαλλάξῃ τούτους, ἔσοι, φέβῃ θανάτου, διὰ παντὸς τοῦ ζῆν ἐνογοὶ ἦσαν δουλείας. Οὐ γὰρ δήπου Ἀγγέλων ἐπιλαμβάνεται, ἀλλὰ σπέρματος Ἀβραάμ ἐπιλαμβάνεται. Ὅθεν ὥφειλε κατὰ πάντα τοῖς ἀδελφοῖς ὁμοιωθῆναι, ἵνα ἐλεήμων γένηται, καὶ πιστὸς Ἀρχιερεὺς τὰ πρὸς τὸν Θεόν, εἰς τὸ ἱλάσkesthai τὰς ἁμαρτίας τοῦ λαοῦ· ἐν ᾧ γὰρ πέπονθεν αὐτὸς πειρασθεὶς, δύναται τοῖς πειραζομένοις βοηθῆσαι.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ

Ἐκ τοῦ κατὰ Λουκᾶν.

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ἦγοντο σὺν τῷ Ἰησοῦ καὶ ἕτεροι δύο κακοῦργοι, σὺν αὐτῷ ἀναιρεθῆναι. Καὶ ὅτε ἀπῆλθον ἐπὶ τὸν τόπον τὸν καλούμενον Κρανίον, ἐκεῖ ἐσταύρωσαν αὐτόν, καὶ τοὺς κακοῦργους· ὃν μὲν ἐκ δεξιῶν, ὃν δὲ ἐξ ἀριστε-

ρῶν. Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἔλεγε· Πάτερ ἄφες αὐτοῖς· οὐ γὰρ οἶδασι τί ποιοῦσι. Διμεριζόμενοι δὲ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, ἔβαλον κλῆρον. Καὶ εἰστήκει ὁ λαὸς θεωρῶν· ἐξεμυκτήριζον δὲ καὶ οἱ Ἀρχοντες σὺν αὐτοῖς λέγοντες· Ἄλλους ἔσφραξε σφάτῳ αὐτόν, εἰ οὗτός ἐστιν ὁ Χριστός, ὁ τοῦ Θεοῦ ἐκλεκτός. Ἐνέπαιζον δὲ αὐτῷ καὶ οἱ στρατιῶται προσερχόμενοι καὶ ὄξος προσφέροντες αὐτῷ, καὶ λέγοντες· Εἰ σὺ εἶ ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων, σῶσον σεαυτόν. Ἦν δὲ καὶ ἐπιγραφὴ γεγραμμένη ἐπ' αὐτῷ γράμμασιν ἐλληνικοῖς καὶ ῥωμαικοῖς, καὶ ἑβραϊκοῖς· Οὗτός ἐστιν ὁ Βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων. Εἰς δὲ τῶν κρεμασθέντων κακούργων ἐβλασφήμει αὐτόν, λέγων· Εἰ σὺ εἶ ὁ Χριστός, σῶσον σεαυτόν καὶ ἡμᾶς. Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἕτερος ἐπετίμα αὐτῷ, λέγων· Οὐδὲ φοβεῖ σὺ τὸν Θεόν, ὅτι ἐν τῷ αὐτῷ κρίματι εἶ; Καὶ ἡμεῖς μὲν δικαίως, ἄξια γὰρ ὧν ἐπράξαμεν ἀπολαμβάνομεν, οὗτος δὲ οὐδὲν ἄτοπον ἐπραξε. Καὶ ἔλεγε τῷ Ἰησοῦ· Μνήσθητί μου, Κύριε, ὅταν ἔλθῃς ἐν τῇ βασιλείᾳ σου. Καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Ἀμὴν λέγω σοι· Σήμερον μετ' ἐμοῦ ἔσει ἐν τῷ Παραδείσῳ. Ἦν δὲ ὥσει ὥρα ἕκτη, καὶ σκότος ἐγένετο ἐφ' ὅλην τὴν γῆν, ἕως ὥρας ἐνάτης· καὶ ἐσκοτίσθη ὁ ἥλιος· καὶ ἐσχίσθη τὸ καταπέτασμα τοῦ ναοῦ

μέσον. Καὶ φωνήσας φωνῇ μεγάλη ὁ Ἰησοῦς, εἶπε· Πάτερ, εἰς χεῖράς σου παραθήσομαι τὸ πνεῦμά μου. Καὶ ταῦτα εἰπὼν, ἐξέπνευσεν. Ἰδὼν δὲ ὁ Ἑκατόνταρχος τὸ γενόμενον, ἐδόξασε τὸν Θεόν, λέγων· Ὅντως ὁ ἄνθρωπος οὗτος δίκαιος ἦν. Καὶ πάντες οἱ συμπαραγεόμενοι ὄχλοι ἐπὶ τὴν θεωρίαν ταύτην, θεωροῦντες τὰ γενόμενα, τύπτοντες ἑαυτῶν τὰ στήθη ὑπέστρεφον. Εἰστήκεισαν δὲ πάντες οἱ γνωστοὶ αὐτοῦ μακρόθεν, καὶ γυναῖκες αἱ συνακολουθήσασαι αὐτῷ ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας, ὁρῶσαι ταῦτα.

Καὶ εὐθύς.

Ταχὺ προκαταλαβέτωσαν ἡμᾶς οἱ οἰκτιρμοὶ σου, Κύριε, ὅτι ἐπτωχεύσαμεν σφόδρα· βοήθησον ἡμῖν, ὁ Θεός, ὁ σωτὴρ ἡμῶν, ἐνεκεν τῆς δόξης τοῦ ὀνόματός σου, Κύριε, ῥύσαι ἡμᾶς, καὶ ἰλάσθητι ταῖς ἁμαρτίαις ἡμῶν, ἐνεκεν τοῦ ὀνόματός σου.

Τρισάγιον. Παναγία Τριάς· Πάτερ ἡμῶν· Ὅτι σοῦ ἐστιν. Καὶ τὸ Κοιτάκιον.

Τὸν δι' ἡμᾶς σταυρωθέντα, δεῦτε πάντες ὑμνήσωμεν· αὐτὸν γὰρ κατεῖδε Μαρία ἐπὶ τοῦ ξύλου, καὶ ἔλεγεν· Εἰ καὶ σταυρὸν ὑπομένεις, σὺ ὑπάρχεις ὁ Υἱὸς καὶ Θεός μου.

Κύριε, ἐλέησον μ'. Ὁ ἐν παντὶ καιρῷ. Κύ-

με, ἐλέησον γ'. Δόξα, Καὶ νῦν. Τὴν τιμιωτέραν· Ἐν ὀνόματι Κυρίου εὐλόγησον, Πάτερ. Ὁ ἱερεὺς· Ὁ Θεὸς οἰκτιρήσαι ἡμᾶς· καὶ τὴν εὐχὴν ταύτην·

Θεὲ καὶ Κύριε τῶν Δυνάμεων, καὶ πάσης Κτίσεως Δημιουργέ, ὁ διὰ σπλάγχχνα ἀνεικάστου ἐλέους σου, τὸν μονογενῆ σου Υἱόν, τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν, καταπέμφας ἐπὶ σωτηρίᾳ τοῦ γένους ἡμῶν, καὶ διὰ τοῦ τιμίου Σταυροῦ τὸ χειρόγραφον τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν διαρρήξας καὶ θριαμβεύσας ἐν αὐτῷ τὰς ἀρχὰς καὶ ἐξουσίας τοῦ σκότους· Αὐτός, Δέσποτα φιλάνθρωπε, πρόσδεξαι καὶ ἡμῶν τῶν ἁμαρτωλῶν τὰς εὐχαριστηρίους ταύτας καὶ ἱκετηρίους ἐντεύξεις· καὶ ῥύσαι ἡμᾶς ἀπὸ παντὸς ὀλεθρίου καὶ σκοτεινοῦ παρπτώματος, καὶ πάντων τῶν κακῶσαι ἡμᾶς ἰητούντων ὁρατῶν καὶ ἀοράτων ἐχθρῶν. Καθήλωσον ἐκ τοῦ φόβου σου τὰς σάρκας ἡμῶν, καὶ μὴ ἐκκλίνης τὰς καρδίας ἡμῶν εἰς λόγους, ἢ εἰς λογισμοὺς πονηρίας, ἀλλὰ τῷ πόθῳ σου τρέψον ἡμῶν τὰς ψυχὰς· ἵνα, πρὸς σὲ διὰ παντὸς ἀτενίζοντες καὶ τῷ παρὰ σοῦ φωτὶ ὁδηγούμενοι, σὲ τὸ ἀπρόσαιτον καὶ ἀ-

διον κατοπτεύοντες φῶς, ἀκατάπαυστόν σοι
τὴν ἐξομολόγησιν καὶ εὐχαριστίαν ἀναπέμ-
πωμεν, τῷ ἀνάρχῳ Πατρὶ, σὺν τῷ μονογε-
νεῖ σου Υἱῷ καὶ τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ
ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεί, καὶ εἰς
τοῦς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

ΩΡΑ ΕΝΑΤΗ

Τρισάγιον· Παναγία Τριάς· Πάτερ ἡμῶν·
Ὅτι σοῦ ἐστιν· Δεῦτε προσκυνήσωμεν, τρίς· Καὶ
τοὺς ἐπομένους ψαλμοὺς.

ΨΑΛΜΟΣ ξη'. 68.

Σῶσόν με, ὁ Θεός, ὅτι εἰσέληθosan ὕδατα
ἕως ψυχῆς μου. Ἐνεπάγην εἰς ἰλὺν βυθοῦ
καὶ οὐκ ἔστιν ὑπόστασις. Ἦλθον εἰς τὰ βάθη
τῆς θαλάσσης, καὶ καταιγὶς κατεπόντισέ με.
Ἐκοπίασα κράζων, ἐβραγχίασεν ὁ λάρυγξ
μου, ἐξέλιπον οἱ ὀφθαλμοί μου ἀπὸ τοῦ ἐλ-
πίζειν με ἐπὶ τὸν Θεόν μου. Ἐπληθύνθησαν
ὑπὲρ τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς μου οἱ μισοῦν-
τές με δωρεάν. Ἐκραταιώθησαν οἱ ἐχθροί
μου, οἱ ἐκδιώκοντές με ἀδίκως· ἃ οὐχ ἤρ-
παζον, τότε ἀπετίννουν. Ὁ Θεός, σὺ ἔγνως
τὴν ἀφροσύνην μου, καὶ αἱ πλημμύλειαί μου

ἀπὸ σοῦ οὐκ ἀπεκρύβησαν. Μὴ αἰσχυνθεή-
σαν ἐπ' ἐμέ οἱ ὑπομένοντές σε, Κύριε, Κύριε
τῶν δυνάμεων. Μηδὲ ἐντραπείησαν ἐπ' ἐμέ οἱ
ζητοῦντές σε, ὁ Θεός τοῦ Ἰσραὴλ· ὅτι ἐνεκά
σου ὑπήνεγκα ὄνειδισμόν, ἐκάλυψεν ἐντροπὴ
τὸ πρόσωπόν μου. Ἀπηλλοτριωμένος ἐγε-
νήθην τοῖς ἀδελφοῖς μου, καὶ ξένος τοῖς υἱοῖς
τῆς μητρὸς μου. Ὅτι ὁ ζῆλος τοῦ οἴκου σου
κατέφαγέ με, καὶ οἱ ὄνειδισμοὶ τῶν ὄνειδιζόν-
των σε ἐπέπεσον ἐπ' ἐμέ. Καὶ συνεκάλυψα ἐν
νηστεία τὴν ψυχὴν μου, καὶ ἐγενήθη εἰς ὄνει-
δισμοὺς ἐμοί. Καὶ ἐθέμην τὸ ἐνδυμά μου
σάκκον, καὶ ἐγενόμην αὐτοῖς εἰς παραβολήν.
Κατ' ἐμοῦ ἡδολέσχουν οἱ καθήμενοι ἐν πύ-
λαις, καὶ εἰς ἐμέ ἐψάλλον οἱ πίνοντες οἶνον.
Ἐγὼ δὲ τῇ προσευχῇ μου πρὸς σέ, Κύριε,
καιρὸς εὐδοκίας. Ὁ Θεός, ἐν τῷ πλήθει τοῦ
ἐλέους σου ἐπάκουσόν μου, ἐν ἀληθείᾳ τῆς
σωτηρίας σου. Σῶσόν με ἀπὸ πηλοῦ, ἵνα μὴ
ἐμπαγῶ· ῥυσθείην ἐκ τῶν μισούντων με,
καὶ ἐκ τῶν βαθέων τῶν ὑδάτων. Μὴ με κα-
ταποντισάτω καταιγὶς ὕδατος, μηδὲ κατα-
πιέτω με βυθός, μηδὲ συσχέτω ἐπ' ἐμέ φρέαρ
τὸ στόμα αὐτοῦ. Εἰσάκουσόν μου, Κύ-

ριε, διττηροσὺν τὸ ἔλεός σου· κατὰ τὸ πλη-
θος τῶν οἰκτιρμῶν σου ἐπίβλεπον ἐπ' ἐμέ. Μὴ
ἀποστρέψῃς τὸ πρόσωπόν σου ἀπὸ τοῦ παι-
δός σου, ὅτι θλίβομαι· ταχὺ ἐπάκουσόν μου.
Πρόσσχες τῇ ψυχῇ μου, καὶ λύτρωσαι αὐτήν·
ἐνεκα τῶν ἐχθρῶν μου ῥῦσαι με. Σὺ γὰρ γι-
νώσκεις τὸν ὀνειδισμόν μου, καὶ τὴν αἰσχύ-
νην μου, καὶ τὴν ἐντροπήν μου. Ἐναντίον
σου πάντες οἱ θλίβοντές με· ὀνειδισμόν προ-
εδόκησεν ἡ ψυχὴ μου, καὶ ταλαιπωρίαν.
Καὶ ὑπέμεινα συλλυπούμενον, καὶ οὐχ ὑπῆρ-
ξε· καὶ παρακαλοῦντας, καὶ οὐχ εὔρον. Καὶ
ἔδωκαν εἰς τὸ βρῶμά μου χολήν, καὶ εἰς τὴν
δίψαν μου ἐπότισάν με ὄξος. Γενηθήτω ἡ
τράπεζα αὐτῶν, ἐνώπιον αὐτῶν εἰς παγίδα,
καὶ εἰς ἀνταπόδοσιν, καὶ εἰς σκάνδαλον. Σκο-
τισθήτωσαν οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτῶν τοῦ μὴ βλέ-
πειν, καὶ τὸν νῶτον αὐτῶν διὰ παντός σύγ-
καμψον. Ἐκχεον ἐπ' αὐτοὺς τὴν ὀργήν σου,
καὶ ὁ θυμὸς τῆς ὀργῆς σου καταλάβοι αὐτούς.
Γενηθήτω ἡ ἔπαυλις αὐτῶν ἡρημωμένη, καὶ
ἐν τοῖς σκηνώμασιν αὐτῶν μὴ ἔστω ὁ κατοι-
κῶν. Ὅτι, ὃν σὺ ἐπάταξας, αὐτοὶ κατεδίω-
ξαν, καὶ ἐπὶ τὸ ἄλγος τῶν τραυμάτων μου

προσέθηκαν. Πρόσθες ἀνομίαν ἐπὶ τῇ ἀνομίᾳ
αὐτῶν, καὶ μὴ εἰσελθέτωσαν ἐν τῇ δικαιο-
σύνῃ σου. Ἐξάλειφθήτωσαν ἐκ βίβλου ζών-
των, καὶ μετὰ δικαίων μὴ γραφήτωσαν.
Πτωχὸς καὶ ἀλγῶν εἰμι ἐγώ· ἡ σωτηρία σου,
ὁ Θεός, ἀντιλάβοιτό μου. Αἰέσω τὸ ὄνομα
τοῦ Θεοῦ μου μετ' ὧδῆς, μεγαλυνῶ αὐτὸν
ἐν αἰνέσει. Καὶ ἀρέσει τῷ Θεῷ ὑπὲρ μέσχον
νέον, κέρατα ἐκφέροντα καὶ ὀπλὰς. Ἰδέτω-
σαν πτωχοί, καὶ εὐφρανθήτωσαν· ἐκζητήσατε
τὸν Θεόν, καὶ ζήσεται ἡ ψυχὴ ὑμῶν. Ὅτι
εἰσήκουσε τῶν πενήτων ὁ Κύριος, καὶ τοὺς
πεπεδημένους αὐτοῦ οὐκ ἐξουδένωσεν. Αἰνε-
σάτωσαν αὐτὸν οἱ οὐρανοὶ καὶ ἡ γῆ, θάλασσα
καὶ πάντα τὰ ἔρποντα ἐν αὐτῇ. Ὅτι ὁ Θεὸς
σφύσει τὴν Σιών, καὶ οἰκοδομηθήσονται αἱ πό-
λεις τῆς Ἰουδαίας. Καὶ κατοικήσουσιν ἐκεῖ,
καὶ κληρονομήσουσιν αὐτήν. Καὶ τὸ σπέρ-
μα τῶν δούλων σου καθέξουσιν αὐτήν, καὶ
οἱ ἀγαπῶντες τὸ ὄνομά σου κατασκηνώσου-
σιν ἐν αὐτῇ.

ΨΑΛΜΟΣ 69.

Ὁ Θεὸς εἰς τὴν βοήθειάν μου πρόσσχες
(σελὶς 81)

ΨΑΛΜΟΣ 90'. 69.

Ὁ Θεός, εἰς τὴν βοήθειάν μου πρόσσχε.
Κύριε, εἰς τὸ βοηθήσαι μοι σπεῦσον. Αἰ-
σχυνθήτωσαν, καὶ ἐντραπήτωσαν οἱ ζητούν-
τες τὴν ψυχὴν μου. Ἀποστραφήτωσαν εἰς
τὰ ὀπίσω, καὶ καταίσχυνθήτωσαν οἱ βουλό-
μενοί μοι κακά. Ἀποστραφήτωσαν παραυ-
τίκα αἰσχυνόμενοι οἱ λέγοντές μοι· εὖγε,
εὖγε. Ἀγαλλιάσθωσαν καὶ εὐφρανθήτωσαν
ἐπὶ σοὶ πάντες οἱ ζητούντές σε, ὁ Θεός· καὶ
λεγέτωσαν διὰ παντός· Μεγαλυνθήτω ὁ
Κύριος, οἱ ἀγαπῶντες τὸ σωτήριόν σου.
Ἐγὼ δὲ πτωχός εἰμι καὶ πένης· ὁ Θεός,
βοήθησόν μοι. Βοηθός μου, καὶ ῥύστης μου
εἰ σύ, Κύριε· μὴ χρονίσῃς.

ΨΑΛΜΟΣ πε'. 85.

Κλινον, Κύριε, τὸ εὖς σου, καὶ ἐπάκου-
σόν μου, ὅτι πτωχός καὶ πένης εἰμι ἐγώ.
Φύλαξον τὴν ψυχὴν μου, ὅτι ὁσιός εἰμι·
σῶσον τὸν δοῦλόν σου, ὁ Θεός μου, τὸν ἐλπί-
ζοντα ἐπὶ σέ. Ἐλέησόν με, Κύριε, ὅτι πρὸς
σέ κεκράξομαι ὅλην τὴν ἡμέραν· εὐφρανον

τὴν ψυχὴν τοῦ δούλου σου, ὅτι πρὸς σέ ἤρα-
τὴν ψυχὴν μου. Ὅτι σύ, Κύριε, χρηστός,
καὶ ἐπιεικής, καὶ πολυέλεος πᾶσι τοῖς ἐπικα-
λουμένοις σε. Ἐνώτισαι, Κύριε, τὴν προσευ-
χὴν μου, καὶ πρόσσχε τῇ φωνῇ τῆς δεήσεώς
μου. Ἐν ἡμέρᾳ θλίψεώς μου ἐκέκραξα πρὸς
σέ, ὅτι ἐπήκουσάς μου. Οὐκ ἔστιν ὅμοιός σοι
ἐν θεοῖς, Κύριε, καὶ οὐκ ἔστι κατὰ τὰ ἔργα
σου. Πάντα τὰ ἔθνη, ὅσα ἐποίησας, ἤξουσι
καὶ προσκυνήσουσιν ἐνώπιόν σου, Κύριε, καὶ
δοξάσουσι τὸ ὄνομά σου. Ὅτι μέγας εἰ σύ,
καὶ ποιῶν θαυμάσια, σὺ εἰ Θεὸς μόνος.
Ὁδήγησόν με, Κύριε, ἐν τῇ ὁδῷ σου, καὶ πο-
ρεύσομαι ἐν τῇ ἀληθείᾳ σου· εὐφρανθήτω ἡ
καρδίᾳ μου, τοῦ φοβεῖσθαι τὸ ὄνομά σου.
Ἐξομολογήσομαί σοι, Κύριε ὁ Θεός μου, ἐν
ὅλῃ καρδίᾳ μου, καὶ δοξάσω τὸ ὄνομά σου
εἰς τὸν αἰῶνα. Ὅτι τὸ ἔλεός σου μέγα ἐπ'
ἐμέ, καὶ ἐρρύσω τὴν ψυχὴν μου ἐξ ἁδου κα-
τωτάτου. Ὁ Θεός, παράνομοι ἐπανέστησαν
ἐπ' ἐμέ, καὶ συναγωγὴ κραταιῶν ἐζήτησαν
τὴν ψυχὴν μου, καὶ οὐ προέθεντό σε ἐνώπιον
αὐτῶν. Καὶ σύ, Κύριε ὁ Θεός μου, οἰκτίρ-
μων καὶ ἐλεήμων, μακρόθυμος καὶ πολυέ-

λεος καὶ ἀληθινός. Ἐπίβλεψον ἐπ' ἐμέ, καὶ ἐ-
λέησόν με· δὸς τὸ κράτος σου τῷ παιδί σου, καὶ
σῶσον τὸν υἱὸν τῆς παιδείας σου. Ποίησον
μετ' ἐμοῦ σημεῖον εἰς ἀγαθόν, καὶ ἰδέτωσαν
οἱ μισοῦντές με καὶ αἰσχυνθήτωσαν· ὅτι σύ,
Κύριε, ἐβοήθησάς μοι καὶ παρεκάλεσάς με.

Δόξα, Καὶ νῦν. Ἀλληλούια γ'. Κύριε, ἐλέησον γ'.

Δόξα, Τροπάριον. Ἦχος πλ. δ'.

Βλέπων ὁ ληστής τὸν ἀρχηγὸν τῆς ζωῆς
ἐπὶ σταυροῦ κρεμάμενον, ἔλεγεν· Εἰ μὴ Θεὸς
ὑπῆρχε σαρκωθείς, ὁ σὺν ἡμῖν σταυρωθείς,
οὐκ ἂν ὁ ἥλιος τὰς ἀκτῖνας ἐναπέκρυπεν,
οὐδὲ ἡ γῆ σειομένη ἐκυμαίνετο. Ἀλλ' ὁ
πάντων ἀνεχόμενος, μνήσθητί μου, Κύριε,
ἐν τῇ βασιλείᾳ σου.

Καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

Ὁ δι' ἡμᾶς γεννηθεὶς ἐκ Παρθένου, καὶ
σταύρωσιν ὑπομείνας, Ἀγαθέ· ὁ θανάτῳ τὸν
θάνατον σκυλεύσας, καὶ ἔγερσιν δείξας, ὡς
Θεός, μὴ παρίδης οὐς ἐπλασας τῇ χειρὶ σου·
δείξον τὴν φιλανθρωπίαν σου, ἐλεῆμον· δέ-
ξαι τὴν τεκοῦσάν σε Θεοτόκον προσβεύου-
σαν ὑπὲρ ἡμῶν, καὶ σῶσον, Σωτὴρ ἡμῶν,
λαὸν ἀπεγνωσμένον.

Εἴτα ψάλλομεν τὰ παρόντα ἰδιόμελα

Ἦχος βαρύς.

Θάμβος ἦν κατιδεῖν, τὸν οὐρανοῦ καὶ γῆς
Ποιητὴν ἐπὶ σταυροῦ κρεμάμενον· ἥλιον

σκοτισθέντα, τὴν ἡμέραν δὲ πάλιν εἰς νύκτα
μετελθοῦσαν, καὶ τὴν γῆν ἐκ τάφων ἀνα-
πέμπουσαν, σώματα νεκρῶν· μεθ' ὧν προσ-
κυνοῦμέν σε· σῶσον ἡμᾶς.

Στίχος. Διμερίσαντο τὰ ἱμάτιά μου ἐ-
αυτοῖς, καὶ ἐπὶ τὸν ἱματισμὸν μου ἔβαλον
κλῆρον.

Ἦχος β'.

Ὅτε σε σταυρῷ προσήλωσαν παράνομοι,
τὸν Κύριον τῆς δόξης, ἐβόας πρὸς αὐτούς·
Τί ὑμᾶς ἐλύπησα; ἢ ἐν τίνι παρώργισα;
πρὸ ἐμοῦ, τίς ὑμᾶς ἐρούσατο ἐκ θλίψεως;
καὶ νῦν, τί μοι ἀνταποδίδετε; πονηρὰ ἀντὶ
ἀγαθῶν· ἀντὶ στόλου πυρός, σταυρῷ με
προσηλώσατε· ἀντὶ νεφέλης, τάφον μοι ὠρύ-
ξατε· ἀντὶ τοῦ μάννα, χολὴν μοι προσητέ-
κατε· ἀντὶ τοῦ ὕδατος, ὄξος με ἐποίησατε.
Λοιπὸν καλῶ τὰ ἔθνη, κάκεινά με δοξά-
σουσι, σὺν Πατρὶ καὶ ἁγίῳ Πνεύματι.

Στίχος. Ἐδωκαν εἰς τὸ βρῶμά μου χολήν,
καὶ εἰς τὴν δίψαν μου ἐπότισάν με ὄξος.

Τὸ παρὸν ἀναγινώσκεται πρῶτον εὐλαβῶς
καὶ μεγαλοφώνως παρὰ τοῦ Ἀναγνώστου ἐν
τῷ μέσῳ τοῦ Ναοῦ· εἴτα ψάλλεται ὑπ' ἀμφο-
τέρων τῶν χορῶν κατὰ Στίχον.

Δόξα, Καὶ νῦν. Ἦχος πλ. β'.

Σήμερον κρεμάται ἐπὶ ξύλου, ὁ ἐν ὕδασι
τὴν γῆν κρεμάσας (ἐκ γ'). Στέφανον ἐξ ἀ-
κανθῶν περιτίθεται, ὁ τῶν Ἀγγέλων Βα-
σιλεὺς. Ψευδῇ πορφύραν περιβάλλεται, ὁ
περιβάλλων τὸν Οὐρανὸν ἐν νεφέλαις. Ῥάπι-
σμα κατεδέξατο, ὁ ἐν Ἰορδάνῃ ἐλευθερώ-
σας τὸν Ἀδάμ. Ἦλοις προσηλώθη, ὁ Νυμ-
φίος τῆς Ἐκκλησίας. Λόγῃ ἐκεντήθη, ὁ
Υἱὸς τῆς Παρθένου. Προσκυνούμεν σου τὰ
Πάθη, Χριστέ (ἐκ γ'). Δεῖξον ἡμῖν, καὶ τὴν
ἐνδοξὸν σου Ἀνάστασιν.

Προκείμενον. Ἦχος πλ. β'.

Εἶπεν ἄφρων ἐν καρδίᾳ αὐτοῦ. Οὐκ ἔστι Θεός.
Στίχ. Οὐκ ἔστι ποιῶν χρηστότητα, οὐκ ἔστιν ἕως ἐνός.

Προφητείας Ἱερεμίου τὸ Ἀνάγνωσμα.

Κεφ. ΙΑ'. 18.

Κύριε, γνῶρίσόν μοι, καὶ γνῶσομαι. Τότε εἶδον τὰ
ἐπιτηδεύματα αὐτῶν, ἐγὼ δέ, ὡς ἄρνιον ἄκακον ἀγο-
μενον τοῦ θύεσθαι, οὐκ ἔγνων. Ἐπ' ἐμὲ ἐλογίσαντο
λογισμὸν πονηρὸν, λέγοντες. Δεῦτε καὶ ἐμβάλωμεν ξύ-
λον εἰς τὸν ἄρτον αὐτοῦ, καὶ ἐκτρίψωμεν αὐτὸν ἀπὸ
γῆς ζώντων, καὶ τὸ ὄνομα αὐτοῦ οὐ μὴ μνησθῇ ἔτι.
Κύριε τῶν δυνάμεων, κρίνων δίκαια, δοκιμάζων νεφροὺς
καὶ καρδίας, ἵδομι τὴν παρὰ σοῦ ἐκδίκησιν ἐν αὐτοῖς, ὅτι
πρὸς σὲ ἀπεκάλυψα τὸ δικαίωμά μου. Διὰ τοῦτο τάδε
λέγει Κύριος ἐπὶ τοὺς ἄνδρας Ἀναθῶθ, τοὺς ζητοῦντας

τὴν ψυχὴν μου, τοὺς λέγοντας. Οὐ μὴ προφητεύσης
ἐπὶ τῷ ὄνόματι Κυρίου, εἰ δὲ μὴ, ἀποθανεῖ ἐν ταῖς
χερσίν ἡμῶν. Ἴδου ἐγὼ ἐπισκέψομαι ἐπ' αὐτούς. οἱ
νεανίσκοι αὐτῶν ἐν μαχαίρᾳ ἀποθανοῦνται, καὶ οἱ υἱοὶ
αὐτῶν καὶ αἱ θυγατέρες αὐτῶν τελευτήσουσιν ἐν λιμῷ.
καὶ ἐγκατάλειμμα οὐκ ἔσται αὐτῶν, ὅτι ἐπάξω κακὰ ἐπὶ
τοῦς κατοικοῦντας ἐν Ἀναθῶθ, ἐν ἐναιαυτῷ ἐπισκέψω
αὐτῶν. Δίκαιος εἰ, Κύριε, ὅτι ἀπολογήσομαι πρὸς σέ.
πλὴν κρίματα λαλήσω πρὸς σέ. Τί ὅτι ὁδὸς ἀσεβῶν εὐο-
δοῦται; εὐθνήσαν πάντες οἱ ἀθετοῦντες ἀθετήματα.
ἐφύευσας αὐτούς, καὶ ἐρριζώθησαν. ἐτεκνοποίησαντο,
καὶ ἐποίησαν καρπὸν. ἐγγὺς εἰ σὺ τοῦ στόματος αὐτῶν,
καὶ πόρρω ἐπὶ τῶν νεφρῶν αὐτῶν. Καὶ σὺ, Κύριε, γι-
νώσκεις με, οἶδός με, καὶ δεδοκίμακας τὴν καρδίαν μου
ἐναντίον σου. ἄθροισαν αὐτοὺς ὥσπερ πρόβατα εἰς σφα-
γὴν. ἄγνισον αὐτοὺς εἰς ἡμέραν σφαγῆς αὐτῶν. Ἐνῶς
πότε πενήσει ἡ γῆ, καὶ πᾶς ὁ χόρτος τοῦ ἀγροῦ ξη-
ρανθήσεται ἀπὸ κακίας τῶν κατοικούντων ἐν αὐτῇ;
ἠφανίσθησαν κτήνη καὶ πετεινά, ὅτι εἶπον. Οὐκ ὄψε-
ται ὁ Θεὸς ὁδοὺς ἡμῶν. σοὶ οἱ πόδες τρέχουσι, καὶ ἐκ-
λύουσί σε. Συναγάγετε πάντα τὰ θηρία τοῦ ἀγροῦ,
καὶ ἐλθέτωσαν τοῦ φαγεῖν αὐτήν. Ποιμένες πολλοὶ διέ-
φθειραν τὸν ἀμπελῶνά μου, ἐμάλυναν τὴν μερίδα μου,
ἔδωκαν τὴν μερίδα τὴν ἐπιθυμητὴν μου, εἰς ἔρημον ἔβα-
τον, ἐτέθη εἰς ἀφανισμόν ἀπωλείας. Ὅτι τάδε λέγει
Κύριος περὶ πάντων τῶν γειτόνων τῶν πονηρῶν, τῶν
ἀπορμένων τῆς κληρονομίας μου, ἧς ἐμέρισα τῷ λαῷ
μου, τῷ Ἰσραὴλ. Ἴδου ἐγὼ ἀνασπῶ αὐτοὺς ἀπὸ τῆς
γῆς αὐτῶν, καὶ τὸν Ἰουδαν ἐκβαλῶ ἐκ μέσου αὐτῶν.
καὶ ἔσται μετὰ τὸ ἐκβαλεῖν με αὐτούς, ἐπιστρέψω καὶ
ἐλεήσω αὐτούς, καὶ κατοικιῶ αὐτούς, ἕκαστον εἰς τὴν
κληρονομίαν αὐτοῦ, καὶ ἕκαστον εἰς τὴν γῆν αὐτοῦ.

Ο ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ

Πρὸς Ἑβραίους ἐπιστολῆς Παύλου τὸ Ἀνάγνωσμα.

Κεφ. Γ', 19.

Ἀδελφοί, ἔχοντες παρησίαν εἰς τὴν εἴσοδον τῶν Ἁγίων, ἐν τῷ αἵματι Ἰησοῦ, ᾧ ἐνεκαίνισεν ἡμῖν ὁδὸν πρόσφατον καὶ ζῶσαν διὰ τοῦ καταπετάσματος (τουτέστι τῆς σαρκὸς αὐτοῦ), καὶ Ἰερέα μέγαν ἐπὶ τὸν οἶκον τοῦ Θεοῦ προσερχόμεθα μετὰ ἀληθινῆς καρδίας ἐν πληροφορίᾳ πίστεως, ἐρραντισμένοι τὰς καρδίας ἀπὸ συνειδήσεως πονηρᾶς καὶ λελουμένοι τὸ σῶμα ὕδατι καθαρῶς, κατέχουμεν τὴν ὁμολογίαν τῆς ἐλπίδος ἀκλινῇ (πιστὸς γὰρ ὁ ἐπαγγελλόμενος) καὶ κατανοῶμεν ἀλλήλους εἰς παροξυσμὸν ἀγάπης καὶ καλῶν ἔργων, μὴ ἔγκαταλείποντες τὴν ἐπισυναγωγὴν ἑαυτῶν, καθὼς ἔθος τισὶν, ἀλλὰ παρακαλοῦντες· καὶ τοσοῦτῃ μᾶλλον, ὅσῳ βλέπετε ἐγγίζουσιν τὴν ἡμέραν. Ἐκουσίως γὰρ ἀναρταχόντων ἡμῶν μετὰ τὸ λαβεῖν τὴν ἐπίγνωσιν τῆς ἀληθείας, οὐκέτι περὶ ἁμαρτιῶν ἀπολείπεται θυσιᾶ· φοβερὰ δὲ τις ἐκδοχὴ κρίσεως, καὶ πυρὸς ζῆλος ἐσθλῆς μέλλοντος τοῦς ὑπεναντίους. Ἀθετήσας τις νόμον Μωσέως, χωρὶς οἰκτιρμῶν ἐπὶ δυσὶν ἢ τρισὶ μάρτυσιν ἀποθνήσκει· πόσῳ (δοκεῖτε) χείρονος ἀξιωθήσεται τιμωρίας ὁ τὸν Υἱὸν τοῦ Θεοῦ καταπατήσας, καὶ τὸ αἷμα τῆς διαθήκης κοινὸν ἡγησάμενος, ἐν ᾧ ἡγιασθη, καὶ τὸ Πνεῦμα τῆς χάριτος ἐνουθείας; Οἶδμεν γὰρ τὸν εἰπόντα· «Ἐμοὶ ἐκδίκησις, ἐγὼ ἀνταποδώσω», λέγει Κύριος. Καὶ πάλιν· «Κύριος κρινεῖ τὸν λαὸν αὐτοῦ. Φοβερὸν τὸ ἐμπεσεῖν εἰς χεῖρας Θεοῦ ζῶντος».

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ

Ἐκ τοῦ κατὰ Ἰωάννην.

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ὅτε ἐσταύρωσαν τὸν Ἰη-

σοῦν, ἔλαβον τὰ ἱμάτια αὐτοῦ (καὶ ἐποίησαν τέσσαρα μέρη, ἐκάστῳ στρατιώτῃ μέρος), καὶ τὸν χιτῶνα· ἦν δὲ ὁ χιτῶν ἄρραφος, ἐκ τῶν ἄνωθεν ὑφαντὸς δι' ὅλου. Εἶπον οὖν πρὸς ἀλλήλους· Μὴ σχίσωμεν αὐτόν, ἀλλὰ λάχωμεν περὶ αὐτοῦ, τίνος ἔσται. Ἴνα ἡ Γραφὴ πληρωθῇ ἣ λέγουσα· Διμερίσαντο τὰ ἱμάτιά μου ἑαυτοῖς, καὶ ἐπὶ τὸν ἱματισμὸν μου ἔβαλον κλῆρον. Οἱ μὲν οὖν στρατιῶται ταῦτα ἐποίησαν. Εἰστήκεισαν δὲ παρὰ τῷ Σταυρῷ τοῦ Ἰησοῦ ἡ Μήτηρ αὐτοῦ καὶ ἡ ἀδελφὴ τῆς μητρὸς αὐτοῦ, Μαρία ἡ τοῦ Κλωπᾶ, καὶ Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ· Ἰησοῦς οὖν ἰδὼν τὴν Μητέρα, καὶ τὸν Μαθητὴν παρεστῶτα, ὃν ἠγάπα, λέγει τῇ Μητρὶ αὐτοῦ· Γύναι, ἰδοὺ ὁ υἱός σου. Εἶτα λέγει τῷ Μαθητῇ· Ἴδοὺ ἡ μήτηρ σου. Καὶ ἀπ' ἐκείνης τῆς ὥρας ἔλαθεν ὁ Μαθητὴς αὐτὴν εἰς τὰ ἴδια. Μετὰ τοῦτο εἰδὼς ὁ Ἰησοῦς ὅτι πάντα ἤδη τετέλεσται, ἵνα τελειωθῇ ἡ Γραφὴ, λέγει· Διψῶ. Σκεῦος οὖν ἔκειτο ὄξους μεστόν· οἱ δὲ, πλήσαντες σπόγγον ὄξους, καὶ ὑσώπῳ περιθέντες, προσήνεγκαν αὐτοῦ τὸ στόματι. Ὅτε οὖν ἔλαβε τὸ ὄξος ὁ Ἰησοῦς, εἶπε· Τετέλεσται· καὶ κλίνας τὴν κεφαλὴν, παρέδωκε τὸ πνεῦμα. Οἱ οὖν Ἰουδαῖοι, ἵνα μὴ μείνῃ ἐπὶ τοῦ Σταυροῦ τὰ σώματα ἐν τῷ Σαββάτῳ, ἐπεὶ Παρασκευὴ ἦν (ἦν γὰρ μεγάλη ἡ ἡμέρα ἐκείνη τοῦ

Σαββάτου), ἠρώτησαν τὸν Πιλάτον ἵνα κατα-
γώσιν αὐτῶν τὰ σκέλη, καὶ ἄρθωσιν. Ἦλθον οὖν
εἰ στρατιῶται, καὶ τοῦ μὲν πρώτου κατέαξαν τὰ
σκέλη καὶ τοῦ ἄλλου τοῦ συσταυρωθέντος αὐτῷ.
Ἐπὶ δὲ τὸν Ἰησοῦν ἐλθόντες, ὡς εἶδον αὐτὸν ἤδη
τεθνηκότα, οὐ κατέαξαν αὐτοῦ τὰ σκέλη· ἀλλ'
εἰς τῶν στρατιωτῶν λόγχῃ αὐτοῦ τὴν πλευρὰν
ἐνυξε, καὶ εὐθέως ἐξῆλθεν αἷμα καὶ ὕδωρ. Καὶ
ὁ ἑωρακὴς μεμαρτύρηκε, καὶ ἀληθινὴ ἐστὶν ἡ
μαρτυρία αὐτοῦ· καὶ οὐδεὶς οἶδεν ὅτι ἀληθὴ λέ-
γει, ἵνα ὑμεῖς πιστεύσητε. Ἐγένετο γὰρ ταῦτα,
ἵνα ἡ γραφὴ πληρωθῇ· Ὅσοι οὖν οὐ συντριβήσε-
ται ἀπ' αὐτοῦ. Καὶ πάλιν ἑτέρα Γραφή λέγει·
"Ὁρῶνται εἰς θν ἐξεκέντησαν.

Καὶ εὐθὺς.

Μὴ δὴ παραδόξης ἡμᾶς εἰς τέλος, διὰ τὸ
ὄνομά σου τὸ ἅγιον, καὶ μὴ διασκεδάσης
τὴν διαθήκην σου, καὶ μὴ ἀποστήσης τὸ
ἐλεός σου ἀφ' ἡμῶν, διὰ Ἀβραάμ τὸν ἡγα-
πημένον ὑπὸ σοῦ, καὶ διὰ Ἰσαάκ τὸν δοῦ-
λόν σου, καὶ Ἰσραὴλ τὸν ἅγιόν σου.

Τρισάγιον. Παναγία Τριάς· Πάτερ ἡμῶν·

"Ὅτι σοῦ ἐστίν. Καὶ τὸ Κοντάμιον.

Τὸν δι' ἡμᾶς Σταυρωθέντα δεῦτε πάντες

ὑμνήσωμεν· αὐτὸν γὰρ κατείδε Μαρία ἐπὶ
τοῦ ξύλου, καὶ ἔλεγεν· Εἰ καὶ Σταυρὸν ὑπο-
μένεις, σὺ ὑπάρχεις ὁ Υἱὸς καὶ Θεὸς μου.

Κύριε, ἐλέησον μ'. Ὁ ἐν παντὶ καιρῷ. Κύριε,
ἐλέησον γ'. Δόξα, Καὶ νῦν. Τὴν τιμιωτέραν. Ἐν
ὀνόματι Κυρίου εὐλόγησον, Πάτερ. Ὁ ἱερεὺς·
Ὁ Θεὸς οἰκτιρῆσαι ἡμᾶς· καὶ τὴν ἐπομένην
εὐχὴν.

Δέσποτα Κύριε, Ἰησοῦ Χριστέ ὁ Θεὸς
ἡμῶν, ὁ μακροθυμήσας ἐπὶ τοῖς ἡμῶν πλημ-
μελήμασι καὶ ἄχρι τῆς παρούσης ὥρας ἀγα-
γὼν ἡμᾶς, ἐν ᾗ, ἐπὶ τοῦ ζωοποιοῦ ξύλου
κρεμάμενος, τῷ εὐγνώμονι Ληστῇ τὴν εἰς
τὸν Παράδεισον ὁδοποίησας εἰσοδὸν καὶ θά-
νάτῳ τὸν θάνατον ὤλεσας, ἰλάσθητι ἡμῖν
τοῖς ἁμαρτωλοῖς καὶ ἀναξίοις δούλοις σου·
ἡμάρτομεν γὰρ καὶ ἠνομήσαμεν καὶ οὐκ ἐ-
σμὲν ἄξιοι ἄραι τὰ ὄμματα ἡμῶν καὶ βλέψαι
εἰς τὸ ὕψος τοῦ Οὐρανοῦ· διότι κατελίπομεν
τὴν ὁδὸν τῆς δικαιοσύνης σου καὶ ἐπορεύθη-
μεν ἐν τοῖς θελήμασι τῶν καρδιῶν ἡμῶν.
Ἀλλ' ἱκετεύομεν τὴν σὴν ἀνείκαστον ἀγα-
θότητα· Φείσαι ἡμῶν, Κύριε, κατὰ τὸ πλη-
θος τοῦ ἐλέους σου καὶ σφῶσον ἡμᾶς, διὰ τὸ

Ὁνομά σου τὸ ἅγιον, ὅτι ἐξέλιπον ἐν μα-
ταιότητι αἱ ἡμέραι ἡμῶν. Ἐξελοῦ ἡμᾶς τῆς
τοῦ ἀντικειμένου χειρός, καὶ ἄφες ἡμῖν τὰ
ἁμαρτήματα καὶ νέκρωσον τὸ σαρκικὸν ἡμῶν
φρόνημα· ἵνα, τὸν παλαιὸν ἀποθέμενοι ἄν-
θρωπον, τὸν νέον ἐνδυσώμεθα, καὶ σοὶ ζήσω-
μεν τῷ ἡμετέρῳ Δεσπότη καὶ κηδεμόνι· καὶ
οὕτω, τοῖς σοῖς ἀκολουθοῦντες προστάγμασιν
εἰς τὴν αἰώνιον ἀνάπαυσιν καταστήσωμεν,
ἐνθα πάντων ἐστὶ τῶν εὐφραينوμένων ἡ κα-
τοιχία. Σὺ γὰρ εἶ ἡ ὄντως ἀληθινὴ εὐφρο-
σύνη καὶ ἀγαλλίασις τῶν ἀγαπώντων σε,
Χριστέ ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀ-
ναπέμπομεν, σὺν τῷ ἀνάρχῳ σου Πατρὶ,
καὶ τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ
σου Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεί, καὶ εἰς τοὺς
αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Εἴπα λέγομεν χῦμα τοὺς Μακαρισμούς. Ἐν
τῇ Βασιλείᾳ σου μνησθῆτι ἡμῶν, Κύριε· καὶ
τοὺς λοιπούς· Χορὸς ὁ ἐπουράνιος· Πιστεύω εἰς
ένα Θεόν· Ἄνες, ἄφες. Πάτερ ἡμῶν· Ὅτι σοῦ
ἐστὶν καὶ τὸ κοντάκιον. Τὸν δι' ἡμᾶς σταυρω-
θέντα. Εἴπα, Κύριε, ἐλέησον, ιβ'. Εἴη τὸ ὄνομα
Κυρίου ἐκ γ'. καὶ τὸν ψαλμόν, Εὐλογήσω τὸν

Κύριον ἐν παντὶ καιρῷ. *ῥίνεται ἡ ἀπόλυσις, καὶ*

/ καὶ γ

114

25 Ἀγία καὶ Μεγαλή Παρασκευή
 εἰς τὸν Ἑσπερινόν.

|| τὸν Προ-
 οίμανόν, καὶ μετὰ τὴν μεγάλην Συναπτήν τὸ
 Κύριε, ἐκέκραξα, ἐν ᾧ ἰστώμεν Σίχου; 5' καὶ
 ψάλλομεν τὰ ἐφεξῆς Συχηρὰ Ἰδιόμελα πέντε,
 δευτεροῦντες τὸ πρῶτον.

Ἦχος α'.

Πᾶσα ἡκτίσις ἡλλοιοῦτο φόβῳ, θεωροῦσά
 σε, ἐν σταυρῷ κρεμᾶμενον, Χριστέ· ὁ ἥλιος
 ἐσκοτίζετο, καὶ γῆς τὰ θεμέλια συνεταράτ-
 τετο· τὰ πάντα συνέπασχον, τῷ τὰ πάντα
 κτίσαντι· ὁ ἐκουσίως δι' ἡμᾶς ὑπομείνας,
 Κύριε, δόξα σοι. (Δίς)

Ἦχος β'.

Λαὸς δυσσεβῆς καὶ παράνομος, ἵνα τί με-
 λετᾷ κενά; ἵνα τί τὴν ζωὴν τῶν ἀπάντων
 θανάτῳ κατεδίκασε; Μέγα θαῦμα! ὅτι ὁ κτί-
 στης τοῦ κόσμου, εἰς χεῖρας ἀνόμων παραδί-
 δοται, καὶ ἐπὶ ξύλου ἀνυφύεται, ὁ φιλόανθρω-
 πος, ἵνα τοὺς ἐν ᾄδῃ δεσμώτας ἐλευθερώσῃ
 κράζοντας· Μακρόθυμε, Κύριε, δόξα σοι.

|| Μετὰ

Γ' εἰς

Ἦχος ὁ αὐτός.

Σήμερόν σε θεωροῦσα, ἡ ἀμειπτος Παρ-
θένος, ἐν σταυρῷ, Λόγε, ἀναρτώμενον, ὀδυ-
ρομένη μητρῷα σπλάγχνα, ἐπέτρωτο τὴν
καρδίαν πικρῶς, καὶ στενάζουσα ὀδυνηρῶς ἐκ
βάθους ψυχῆς, παρειᾶς σὺν θριξὶ καταξά-
νουσα, κατετρύχετο· διὸ καὶ τὸ στήθος τύ-
πτουσα, ἀνέκραγε γοερῶς· Οἶμοι, θεῖον Τέκνον!
οἶμοι, τὸ φῶς τοῦ κόσμου! τί ἔδυσ ἐξ ὀφθαλ-
μῶν μου, ὁ Ἀμνὸς τοῦ Θεοῦ; ἔθεν αἱ στρα-
τιαὶ τῶν Ἀσωμάτων, τρόμφ συνείχοντο
λέγουσαι· Ἀκατάληπτε, Κύριε, δόξα σοι.

Ἦχος ὁ αὐτός.

Ἐπιξύλου βλέπουσα, κρεμάμενον, Χριστέ,
σὲ τῶν πάντων Κτίστην καὶ Θεόν. ἡ σὲ
ἀσπύρως τεκοῦσα, ἐβόα πικρῶς· Υἱέ μου, ποῦ
τὸ κάλλος ἔδυ τῆς μορφῆς σου; οὐ φέρω
καθορᾶν σε, ἀδίκως σταυρούμενον· σπεῦσον
οὖν ἀνάστηθι, ὅπως ἴδω καὶ γώ, σοῦ τὴν ἐκ
νεκρῶν, τριήμερον ἐξανάστασιν.

Ἦχος πλ. β'.

Σήμερον ὁ Δεσπότης τῆς κτίσεως, παρί-
σταται Πιλάτῳ, καὶ σταυρῷ παραδίδεται ὁ
κτίστης τῶν ἀπάντων, ὡς ἀμνὸς προσαγό-

ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ

μενος τῇ ἰδίᾳ βουλήσει· τοῖς ἡλοῖς προσπή-
γνυται, καὶ τὴν πλευρὰν κεντεῖται, καὶ τῷ
σπόγγῳ προσψαύεται, ὁ μάννα ἐπομβρήσας·
τὰς σιαγόνας ραπίζεται, ὁ Λυτρωτὴς τοῦ
κόσμου, καὶ ὑπὸ τῶν ἰδίων δούλων ἐμπαί-
ζεται, ὁ πλάστης τῶν ἀπάντων. ὦ Δεσπό-
του φιλανθρωπίας! ὑπὲρ τῶν σταυρῶντων
παρεκάλει τὸν ἰδίον Πατέρα, λέγων· Ἄφες
αὐτοῖς τὴν ἁμαρτίαν ταύτην· οὐ γὰρ οἶδασιν
οἱ ἄνομοι, τί ἀδίκως πράττουσιν.

Δόξα. Ἦχος πλ. β'.

ὦ πῶς ἡ παράνομος συναγωγὴ, τὸν Βα-
σιλέα τῆς Κτίσεως κατεδίκασε θανάτῳ, μὴ
αἰδεσθεῖσα τὰς εὐργεσίας, ἃς ἀναμνηνέσκων
προησφαλίζετο λέγων πρὸς αὐτούς· Λαὸς
μου, τί ἐποίησα ὑμῖν; οὐ θαυμάτων ἐνέ-
πλησα τὴν Ἰουδαίαν; οὐ νεκροὺς ἐξανάστησα
μόνῳ τῷ λόγῳ; οὐ πᾶσαν μαλακίαν ἐθε-
ράπευσα καὶ νόσον; τί οὖν μοι ἀνταποδίδετε;
εἰς τί ἀμνημονεῖτέ μου; ἀντὶ τῶν ἱαμάτων
πληγὰς μοι ἐπιθέντες· ἀντὶ ζωῆς νεκροῦντες·
κρεμῶντες ἐπὶ ξύλου, ὡς κακοῦργον, τὸν
εὐεργέτην· ὡς παράνομον, τὸν νομοδότην.

ὡς κατάκριτον, τὸν πάντων Βασιλέα· Μα-
κρόθυμε Κύριε, δόξα σοι.

Καὶ νῦν. Ἦχος πλ. β'.

Φοβερόν καὶ παράδοξον μυστήριον, σήμε-
ρον ἐνεργούμενον καθοράται· ὁ ἀναφῆς κρα-
τεῖται· δεσμεῖται ὁ λύων τὸν Ἀδὰμ· τῆς κα-
τάρας· ὁ ἐτάζων καρδίας καὶ νεφρούς, ἀδίκως
ἐτάζεται· εἰρκτῇ κατακλείεται, ὁ τὴν ἄβυσ-
σον κλείσας. Πιλάτῳ παρίσταται, ὃ τρέμῳ
παρίστανται Οὐρανῶν αἱ Δυνάμεις· ῥαπίζε-
ται χειρὶ τοῦ πλάσματος, ὁ Πλάστης· ξύλῳ
κατακρίνεται, ὁ κρίνων ζῶντας καὶ νεκρούς·
τάφῳ κατακλείεται, ὁ καθαιρέτης τοῦ Ἄδου·
ὁ πάντα φέρων συμπαθῶς, καὶ πάντας σώ-
σας τῆς ἀρᾶς, ἀνεξίκακε Κύριε, δόξα σοι.

Εἰσοδος μετὰ τοῦ Εὐαγγελίου, τὸ Φῶς ἱλα-
ρόν, καὶ εὐθὺς τὰ ἀναγνώσματα.

Προκείμενον. Ἦχος δ'.

Διεμερίσαντο τὰ ἱμάτιά μου ἑαυτοῖς, καὶ ἐπὶ τὸν
ἱματισμόν μου ἔβαλον κλῆρον.

Στίχος. Ὁ Θεός· ὁ Θεός μου, πρόσσχες μοι· ἵνα τί
ἐγκατέλιπές με·

Τῆς· Ἐξόδου τὸ Ἀνάγνωσμα.

Κεφ. ΛΓ'. 11.

Ἐλάλησε Κύριος πρὸς Μωϋσῆν, ἐνώπιος ἐνωπίῳ,

Η ΑΓΙΑ ΚΑΙ ΜΕΓΑΛΗ ΕΒΔΟΜΑΣ

ὡς εἴ τις καλήσῃ πρὸς τὸν ἑαυτοῦ φίλον· καὶ ἀπε-
λύετο εἰς τὴν παρεμβολήν· ὁ δὲ θεράπων Ἰησοῦς,
υἱὸς Ναυῆ νέος, οὐκ ἐξεπορεύετο ἐκ τῆς σκηνῆς. Καὶ
εἶπε Μωϋσῆς πρὸς Κύριον· Ἰδοὺ σύ μοι λέγεις· Ἀνά-
γαγε τὸν λαὸν τοῦτον· σὺ δὲ οὐκ ἐδήλωσάς μοι, ὅν
συναποστελεῖς μετ' ἐμοῦ. Σὺ δὲ μοι εἶπας· Οἶδά σε
παρὰ πάντας, καὶ χάριν ἔχεις παρ' ἐμοί. Εἰ οὖν εὖ-
ρηκα χάριν ἐναντίον σου, ἐμφάνισόν μοι σεαυτὸν γνω-
στῶς, ἵνα ἴδω σε, ὅπως ὦ εὐρηκὼς χάριν ἐναντίον σου,
καὶ ἵνα γνῶ, ὅτι λαός σου τὸ ἔθνος τὸ μέγα τοῦτο.
Καὶ λέγει· Αὐτὸς προπορεύσομαι σου καὶ καταπαύ-
σω σε· καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν· Εἰ μὴ σὺ αὐτὸς συμπο-
ρεύσῃ μεθ' ἡμῶν, μὴ με ἀναγάγῃς ἐντεῦθεν. Καὶ πῶς
γνωστὸν ἔσται ἀληθῶς, ὅτι εὐρηκα χάριν παρὰ σοί,
ἐγὼ τε καὶ ὁ λαός σου, ἀλλ' ἢ συμπορευομένου σου
μεθ' ἡμῶν; Καὶ ἐνδοξασθησόμεθα ἐγὼ τε καὶ ὁ
λαός σου παρὰ πάντα τὰ ἔθνη, ὅσα ἐπὶ τῆς γῆς ἐστίν.
Εἶπε δὲ Κύριος πρὸς Μωϋσῆν· Καὶ τοῦτόν σοι τὸν λό-
γον, ὃν εἶρηκας, ποιήσω· εὐρηκας γὰρ χάριν ἐνώπιον
ἐμοῦ, καὶ οἶδά σε παρὰ πάντας. Καὶ λέγει· Δεῖξόν μοι
τὴν σεαυτοῦ δόξαν. Καὶ εἶπεν· Ἐγὼ παρελεύσομαι
πρότερός σου τῇ δόξῃ μου καὶ καλέσω ἐν τῷ ὀνόματι
Κυρίου ἐναντίον σου καὶ ἐλεήσω, ὃν ἂν ἐλεῶ, καὶ
οἰκτιρήσω, ὃν ἂν οἰκτιρῶ. Καὶ εἶπεν· Οὐ δυνήσκει
ἰδεῖν τὸ πρόσωπόν μου· οὐ γὰρ μὴ ἴδῃ ἄνθρωπος· τὸ
πρόσωπόν μου, καὶ ζήσεται. Καὶ εἶπε Κύριος· Ἰδοὺ
τόπος παρ' ἐμοί, καὶ στῆθι ἐπὶ τῆς πέτρας. Ἦνίκα
δ' ἂν παρέλθῃ ἡ δόξα μου, καὶ θήσω σε εἰς ὀπήν τῆς
πέτρας, καὶ σκεπάσω τῇ χειρὶ μου ἐπὶ σέ, ἕως ἂν
παρέλθω· καὶ ἀφελῶ τὴν χεῖρά μου, καὶ τότε ὄψει τὰ
ὀπίσω μου· τὸ δὲ πρόσωπόν μου οὐκ ὀφθήσεται σοι.

Προκειμενον, Ἦχος δ'.

Δίχασον, Κύριε, τοὺς ἀδικοῦντάς με.

Στίχος. Ἀνταπεδίδωσάν μοι πονηρὰ ἀντὶ ἀγαθῶν.

Ἰὼβ τὸ Ἀνάγνωσμα.

Κεφ. ΜΒ', 12.

Ἡβλόγησε Κύριος τὰ ἔσχατα τοῦ Ἰὼβ μᾶλλον ἢ τὰ ἔμπροσθεν· ἦν δὲ τὰ κτήνη αὐτοῦ, πρόβατα μύρια τετρακισχίλια, κάμηλοι ἑξακισχίλιοι, ζεύγη βοῶν χίλια, ὄνοι θήλειαι νομάδες χίλιοι. Γεννῶνται δὲ αὐτῷ υἱοὶ ἑπτὰ, καὶ θυγατέρες τρεῖς. Καὶ ἐκάλεσε τὴν μὲν πρώτην, Ἡμέραν· τὴν δὲ δευτέραν, Κασσίαν· τὴν δὲ τρίτην, Ἀραλθείας κέρας. Καὶ οὐχ εὐρέθησαν κατὰ τὰς Ἰὼβ θυγατέρας βελτίους αὐτῶν ὑπὸ τὴν ὑπ' οὐρανόν· ἔδωκε δὲ αὐταῖς ὁ πατήρ κληρονομίαν ἐν τοῖς ἀδελφοῖς. Ἐζήσας δὲ Ἰὼβ, μετὰ τὴν πληγὴν, ἔτη ἑκατὸν ἐβδομήκοντα, τὰ δὲ πάντα ἔτη, ἔζησας διακόσια τεσσαράκοντα. Καὶ εἶδεν Ἰὼβ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ, καὶ τοὺς υἱοὺς τῶν υἱῶν αὐτοῦ, τετάρτην γενεάν· καὶ ἐτελεύτησεν Ἰὼβ πρεσβύτερος, καὶ πλήρης ἡμερῶν. Γέγραπται δὲ, αὐτὸν πάλιν ἀναστήσεσθαι, μεθ' ὧν ὁ Κύριος ἀνίστησιν. Οὗτος ἐρμηνεύεται ἐκ τῆς συριακῆς βίβλου, ἐν μὲν γῇ κατοικῶν τῇ Δυσίτιδι, ἐπὶ τοῖς ὄρεσι τῆς Ἰδουμαίας καὶ Ἀραβίας, προὔπηρχε δὲ αὐτῷ ὄνομα Ἰωβάβ· λαβὼν δὲ γυναῖκα Ἀράβισσαν, γεννᾷ υἱόν, ᾧ ὄνομα Ἐνὼν. Ἦν δὲ αὐτὸς πατὴρ μὲν Ζαρέ, ἐκ τῶν Ἠσαῦ υἱῶν υἱός· μητὴρ δὲ Βοσόρραι, ὥστε εἶναι αὐτὸν πέμπτον ἀπὸ Ἀδραάμ.

Προφητείας Ἠσαίου τὸ Ἀνάγνωσμα.

Κεφ. ΝΒ', 13.

Τὰδε λέγει Κύριος· Ἰδοὺ συνήσει ὁ παῖς μου, καὶ ὑψωθήσεται καὶ δοξασθήσεται καὶ μετεωρισθήσεται σφόδρα (Σελς 417—418),

Ἦρος Κορινθίους Α' Ἐπιστολῆς Παύλου

τὸ Ἀνάγνωσμα.

Κεφ. Α', 18.

Ἀδελφοί, ὁ λόγος ὁ τοῦ Σταυροῦ τοῖς μὲν ἀπολλυμένοις μωρία ἐστὶ, τοῖς δὲ σφριζόμενοις ἡμῖν δύναμις Θεοῦ ἐστὶ. Γέγραπται γάρ· Ἄπολῶ τὴν σοφίαν τῶν σοφῶν, καὶ τὴν σύνεσιν τῶν συνετῶν ἀθετήσω». Ποῦ σοφός; ποῦ γραμματεὺς; ποῦ συζητητὴς τοῦ αἰῶνος τούτου; Οὐχὶ ἐμώρανε ὁ Θεὸς τὴν σοφίαν τοῦ κόσμου τούτου; Ἐπειδὴ γάρ ἐν τῇ σοφίᾳ τοῦ Θεοῦ οὐκ ἔγνω ὁ κόσμος διὰ τῆς σοφίας τὸν Θεόν, εὐδόκησεν ὁ Θεός, διὰ τῆς μωρίας τοῦ κηρύγματος σῶσαι τοὺς πιστεύοντας. Ἐπειδὴ καὶ Ἰουδαῖοι σημείον αἰτοῦσι, καὶ Ἕλληνες σοφίαν ζητοῦσιν· ἡμεῖς δὲ κηρύσσομεν Χριστὸν ἐσταυρωμένον, Ἰουδαίοις μὲν σκάνδαλον, Ἕλλησι δὲ μωρίαν, αὐτοῖς δὲ τοῖς κλητοῖς Ἰουδαίοις τε καὶ Ἕλλησι, Χριστόν, Θεοῦ δύναμιν καὶ Θεοῦ σοφίαν. Ὅτι τὸ μωρὸν τοῦ Θεοῦ σοφώτερον τῶν ἀνθρώπων ἐστὶ· καὶ τὸ ἀσθενὲς τοῦ Θεοῦ, ἰσχυρότερον τῶν ἀνθρώπων ἐστὶ. Βλέπετε γάρ τὴν κλήσιν ὑμῶν, ἀδελφοί, οἳ οὐ πολλοὶ σοφοὶ κατὰ σάρκα, οὐ πολλοὶ δυνατοί, οὐ πολλοὶ εὐγενεῖς· ἀλλὰ τὰ μωρὰ τοῦ κόσμου ἐξελέξατο ὁ Θεός, ἵνα τοὺς σοφοὺς καταισχύνῃ, καὶ τὰ ἀσθενῆ τοῦ κόσμου ἐξελέξατο ὁ Θεός, ἵνα καταισχύνῃ τὰ ἰσχυρά· καὶ τὰ ἀγενῆ τοῦ κόσμου καὶ τὰ ἐξουθενημένα ἐξελέξατο ὁ Θεός, καὶ τὰ μὴ ὄντα, ἵνα τὰ ὄντα καταργήσῃ· ὅπως μὴ καυχῆσθαι πᾶσα σὰρξ ἐν ὀνότι αὐτοῦ. Ἐξ αὐτοῦ δὲ ὑμεῖς ἐστε ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, ὃς ἐγεννήθη ἡμῖν σοφία ἀπὸ Θεοῦ, δικαιοσύνη τε καὶ ἁγιασμός καὶ ἀπολύτρωσις· ἵνα καθὼς γέγραπται· Ὁ καυχώμενος, ἐν Κυρίῳ καυχάσθω».

Καὶ ἔλθων πρὸς ὑμᾶς ἀδελφοί, ἤλθον, οὐ καθ' ὑπεροχὴν λόγου, ἢ σοφίας, καταγγέλλων ὑμῖν τὸ μαρτύριον τοῦ Θεοῦ. Οὐ γὰρ ἔκρινα τοῦ εἰδέναι τι ἐν ὑμῖν, εἰμὴ Ἰησοῦν Χριστόν, καὶ τοῦτον ἐσταυρωμένον.

Ἀλληλουῖα. Ἦχος πλ. α'.

Σῶσόν με, ὁ Θεός, ὅτι εἰσῆλθosan ὕδατα ἕως ψυχῆς μου.

Στίχος. Καὶ ἔδωκαν εἰς τὸ βροῦμά μου χολήν, καὶ εἰς τὴν δίψαν μου ἐπότισάν με ἕξος.

Στίχος. Σκοτισθήτωσαν οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτῶν, τοῦ μὴ βλέπειν.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ

Ἐκ τοῦ κατὰ Ματθαῖον.

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, συμβούλιον ἔλαβον πάντες τοὶ Ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Πρεσβύτεροι τοῦ λαοῦ κατὰ τοῦ Ἰησοῦ, ὥστε θανατῶσαι αὐτόν. Καὶ δῆσαντες αὐτόν ἀπήγαγον, καὶ παρέδωκαν αὐτόν Ποντίῳ Πιλάτῳ τῷ Ἡγεμόνι. Τότε ἰδὼν Ἰουδαῖς, ὁ παραδιδούς αὐτόν, ὅτι κατεκρίθη, μεταμεληθεὶς, ἀπέστρεψε τὰ τριάκοντα ἀργύρια τοῖς Ἀρχιερεῦσι καὶ τοῖς Πρεσβυτέροις, λέγων· Ἥμαρτον, παρὰ τοῦ αἵματος ἀθῶνον. Οἱ δὲ εἶπον· Τί πρὸς ἡμᾶς; οὐ ὄφει. Καὶ ῥίψας τὰ ἀργύρια ἐν τῷ ναῷ, ἀνέχωρησε· καὶ ἀπελθὼν ἀπήγγεατο. Οἱ δὲ Ἀρχιερεῖς λαθόντες τὰ ἀργύρια, εἶπον· Οὐκ ἔξεστι βαλεῖν

αὐτὰ εἰς τὸν κορβανᾶν, ἐπεὶ τιμὴ αἵματος ἐστὶ. Συμβούλιον δὲ λαβόντες, ἠγόρασαν ἐξ αὐτῶν τὸν ἀγρὸν τοῦ κεραμέως, εἰς ταφὴν τοῖς ξένοις. Δι' ὃ ἐκλήθη ὁ ἀγρὸς ἐκεῖνος Ἀγρὸς αἵματος, ἕως τῆς σήμερον. Τότε ἐπληρώθη τὸ ῥηθὲν διὰ Ἱερεμίου τοῦ Προφήτου λέγοντος· «Καὶ ἔλαβον τὰ τριάκοντα ἀργύρια τὴν τιμὴν τοῦ τετιμημένου, ὃν ἐτιμήσαντο ὑπὸ υἱῶν Ἰσραὴλ· καὶ ἔδωκαν αὐτὰ εἰς τὸν ἀγρὸν τοῦ κεραμέως, καθ' ὃ συνέταξέ μοι Κύριος». Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἐστη ἔμπροσθεν τοῦ Ἡγεμόνος· καὶ ἐπηρώτησεν αὐτόν ὁ Ἡγεμὼν, λέγων· Σὺ εἶ ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων; ὃ δὲ Ἰησοῦς ἔφη αὐτῷ· Σὺ λέγεις. Καὶ ἐν τῷ κατηγορεῖσθαι αὐτόν ὑπὸ τῶν Ἀρχιερέων καὶ τῶν πρεσβυτέρων, οὐδὲν ἀπεκρίνατο. Τότε λέγει αὐτῷ ὁ Πιλάτος· Οὐκ ἀκούεις πόσα σου καταμαρτυροῦσι; Καὶ οὐκ ἀπεκρίθη αὐτῷ πρὸς οὐδὲ ἓν ῥῆμα, ὥστε θαυμάζειν τὸν Ἡγεμόνα λίαν. Κατὰ δὲ ἑσπέρην εἰδῆθαι ὁ Ἡγεμὼν ἀπολύειν ἓνα τῷ ὄχλῳ δέσμιον, ὃν ᾔθελον· εἶχον δὲ τότε δέσμιον ἐπίσημον, λεγόμενον Βαραββᾶν. Συνηγμένων οὖν αὐτῶν, εἶπεν αὐτοῖς ὁ Πιλάτος· Τίνα θέλετε ἀπολύσω ὑμῖν; Βαραββᾶν, ἢ Ἰησοῦν τὸν λεγόμενον Χριστόν; ᾗ δει γὰρ ὅτι διὰ φθόνου παρέδωκαν αὐτόν. Καθημένου δὲ αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ βήματος, ἀπέστειλε πρὸς αὐτόν ἡ γυνὴ αὐ-

τοῦ, λέγουσα· Μηδέν σοι καὶ τῷ δικαίῳ ἐκείνῳ· πολλὰ γὰρ ἔπαθον σήμερον κατ' ὄναρ δι' αὐτόν. Οἱ δὲ Ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Πρεσβύτεροι ἐπείσαν τοὺς ὄχλους, ἵνα αἰτήσωνται τὸν Βαραββᾶν, τὸν δὲ Ἰησοῦν ἀπολέσωσιν. Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἡγεμὼν, εἶπεν αὐτοῖς· Τίνα θέλετε ἀπὸ τῶν δύο ἀπολύσω ὑμῖν; Οἱ δὲ εἶπον· Βαραββᾶν. Λέγει αὐτοῖς ὁ Πιλάτος· Τί οὖν ποιήσω Ἰησοῦν, τὸν λεγόμενον Χριστόν; Λέγουσιν αὐτῷ πάντες· Σταυρωθήτω. Ὁ δὲ Ἡγεμὼν ἔφη· Τί γὰρ κακὸν ἐποίησεν; Οἱ δὲ περισσῶς ἔκραζον, λέγοντες· Σταυρωθήτω. Ἰδὼν δὲ ὁ Πιλάτος, ὅτι οὐδὲν ὠφελεῖ, ἀλλὰ μᾶλλον θόρυβος γίνεται, λαθὼν ὕδωρ ἀπενίψατο τὰς χεῖρας ἀπέναντι τοῦ ὄχλου, λέγων· Ἀθῶός εἰμι ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ δικαίου τούτου· ὑμεῖς ὀφείθε. Καὶ ἀποκριθεὶς πᾶς ὁ λαός, εἶπε· τὸ αἷμα αὐτοῦ ἐφ' ἡμᾶς, καὶ ἐπὶ τὰ τέκνα ἡμῶν. Τότε ἀπέλυσεν αὐτοῖς τὸν Βαραββᾶν· τὸν δὲ Ἰησοῦν φραγγελλώσας παρέδωκεν ἵνα σταυρωθῇ. Τότε οἱ στρατιῶται τοῦ Ἡγεμόνος παραλαβόντες τὸν Ἰησοῦν εἰς τὸ Πραιτώριον, συνήγαγον ἐπ' αὐτόν ὅλην τὴν σπεῖραν, καὶ ἐκδύσαντες αὐτόν, περιέθηκαν αὐτῷ χλαμύδα κοκκίνην· καὶ πλέξαντες στέφανον ἐξ ἀκανθῶν, ἐπέθηκαν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, καὶ κάλαμον ἐπὶ τὴν δεξιὴν

αὐτοῦ, καὶ γονυπετήσαντες ἔμπροσθεν αὐτοῦ, ἐνέπαιζον αὐτῷ, λέγοντες· Χαῖρε, ὁ Βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων. Καὶ ἔμπτύσαντες εἰς αὐτόν ἔλαβον τὸν κάλαμον, καὶ ἔτυπτον εἰς τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ. Καὶ ὅτε ἐνέπαιξαν αὐτῷ, ἐξέδυσαν αὐτόν τὴν χλαμύδα, καὶ ἐνέδυσαν αὐτὸι τὰ ἱμάτια αὐτοῦ· καὶ ἀπήγαγον αὐτόν εἰς τὸ σταυρῶσαι. Ἐξερχόμενοι δέ, εὗρον ἄνθρωπον Κυρηναῖον, ὀνόματι Σίμων· τοῦτον ἡγγάρευσαν, ἵνα ἄρῃ τὸν Σταυρὸν αὐτοῦ. Καὶ ἐλθόντες εἰς τόπον λεγόμενον Γολγοθᾶ, ὃς ἐστὶ λεγόμενος Κρανίου τόπος, ἔδωκαν αὐτῷ πιεῖν ὄξος μετὰ χολῆς μεμιγμένον· καὶ γευσάμενος, οὐκ ἤθελε πιεῖν. Σταυρώσαντες δὲ αὐτόν, διμερίσαντο τὰ ἱμάτια αὐτοῦ βάλλοντες κλῆρον· ἵνα πληρωθῇ τὸ ρηθὲν ὑπὸ τοῦ Προφήτου· Διμερίσαντο τὰ ἱμαῖά μου ἑαυτοῖς καὶ ἐπὶ τὸν ἱματισμὸν μου ἔβαλον κλῆρον. Καὶ καθήμενοι ἐτήρουν αὐτόν ἐκεῖ. Καὶ ἐπέθηκαν ἐπάνω τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ τὴν αἰτίαν αὐτοῦ γεγραμμένην· Οὐδὲν ἔστιν Ἰησοῦς ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων. Τότε σταυροῦνται σὺν αὐτῷ δύο λησταί, εἰς ἐκ δεξιῶν, καὶ εἰς ἐκ εὐωνύμων. (Λουκ. Κεφ. κγ', 39). Εἰς δὲ τῶν κρεμασθέντων κακοῦργων ἐβλασφήμει αὐτόν λέγων· Εἰ σὺ εἶ ὁ Χριστός, σῶσον σεαυτὸν καὶ ἡμᾶς. Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἑτε-

ρος ἐπετίμα αὐτῷ, λέγων· Οὐδὲ φοβεῖ σὺ τὸν Θεόν, ὅτι ἐν τῷ αὐτῷ κρίματι εἶ; Καὶ ἡμεῖς μὲν δικαίως· ἄξια γὰρ ὧν ἐπράξαμεν ἀπολαμβάνομεν· οὗτος δὲ οὐδὲν ἄτοπον ἐπραξε. Καὶ ἔλεγε τῷ Ἰησοῦ· Μνήσθητί μου, Κύριε, ὅταν ἔλθῃς ἐν τῇ βασιλείᾳ σου. Καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Ἀμήν λέγω σοι, σήμερον μετ' ἐμοῦ ἔσει ἐν τῇ Παραδείσῳ. (Ματθ. 39). Οἱ δὲ παραπορευόμενοι ἐβλασφήμουν αὐτὸν κινουντες τὰς κεφαλὰς αὐτῶν, καὶ λέγοντες· Ὁ καταλύων τὸν ναὸν καὶ ἐν τρισὶν ἡμέραις οἰκοδομῶν, σῶσον σεαυτόν· εἰ Υἱὸς εἶ τοῦ Θεοῦ, κατάβηθι ἀπὸ τοῦ Σταυροῦ. Ὁμοίως δὲ καὶ οἱ Ἀρχιερεῖς, ἐμπαίζοντες μετὰ τῶν Γραμματέων καὶ Πρεσβυτέρων, ἔλεγον· Ἄλλους ἔσωσεν, ἑαυτὸν οὐ δύναται σῶσαι· εἰ βασιλεὺς Ἰσραὴλ ἐστι, καταβάτω ἀπὸ τοῦ Σταυροῦ, καὶ πιστεύσομεν αὐτῷ. Πέποιθεν ἐπὶ τὸν Θεόν· βυσσόθω νῦν αὐτόν, εἰ θέλει αὐτόν· εἶπε γάρ, ὅτι Θεοῦ εἰμι Υἱός. Τὸ δ' αὐτὸ καὶ οἱ λησταί, οἱ συσταυρωθέντες αὐτῷ, ὠνείδιζον αὐτῷ. Ἀπὸ δὲ ἑκτῆς ὥρας σκότος ἐγένετο ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν, ἕως ὥρας ἑνάτης. Περὶ δὲ τὴν ἑνάτην ὥραν ἀνεβόησεν ὁ Ἰησοῦς φωνῇ μεγάλῃ, λέγων· Ἠλί, Ἠλί, λαμὰ σαβαχθαννί; τουτέστι Θεέ μου, Θεέ μου, ἵνα τί με ἐγκατέλιπες; Τινὲς δὲ τῶν ἐκεῖ ἐστῶτων ἀκούσαντες ἔλεγον·

ὅτι Ἠλίαν φωνεῖ οὗτος. Καὶ εὐθέως δραμῶν εἰς ἕξ αὐτῶν, καὶ λαβὼν σπόγγον, πλήσας τε ὄξους, καὶ περιθεὶς καλὰμῳ ἐπότιζεν αὐτόν. Οἱ δὲ λοιποὶ ἔλεγον· Ἄφες, ἴδωμεν, εἰ ἔρχεται Ἠλίας σῶσων αὐτόν. Ὁ δὲ Ἰησοῦς πάλιν κράζας φωνῇ μεγάλῃ ἀφῆκε τὸ πνεῦμα. Καὶ ἰδοὺ, τὸ καταπέτασμα τοῦ ναοῦ ἐσχίσθη εἰς δύο, ἀπὸ ἄνωθεν ἕως κάτω· καὶ ἡ γῆ ἐσεισθη, καὶ αἱ πέτραι ἐσχίσθησαν· καὶ τὰ μνημεῖα ἀνεφύθησαν· καὶ πολλὰ σώματα τῶν κοιμημένων Ἀγίων ἠγέρθη, καὶ ἐξεληθόντες ἐκ τῶν μνημείων, μετὰ τὴν ἔγερσιν αὐτοῦ, εἰσῆλθον εἰς τὴν ἁγίαν πόλιν, καὶ ἐνεφανίσθησαν πολλοῖς. Ὁ δὲ ἑκατόνταρχος καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ, τηροῦντες τὸν Ἰησοῦν, ἰδόντες τὸν σεισμόν καὶ τὰ γενόμενα, ἐφοβήθησαν σφόδρα, λέγοντες· Ἀληθῶς Θεοῦ Υἱὸς ἦν οὗτος. (Ἰωάν. Κεφ. ιθ', 31). Οἱ οὖν Ἰουδαῖοι, ἵνα μὴ μείνῃ ἐπὶ τοῦ Σταυροῦ τὰ σώματα ἐν τῷ Σαββάτῳ, ἐπεὶ Παρασκευὴ ἦν (ἦν γὰρ μεγάλη ἡ ἡμέρα ἐκείνη τοῦ Σαββάτου) ἠρώτησαν τὸν Πιλάτον, ἵνα κατεαγῶσιν αὐτῶν τὰ σκέλη, καὶ ἀρθῶσιν. Ἦλθον οὖν εἰ στρατιῶται, καὶ τοῦ μὲν πρώτου κατέαξαν τὰ σκέλη καὶ τοῦ ἄλλου τοῦ συσταυρωθέντος αὐτῷ· ἐπὶ δὲ τὸν Ἰησοῦν ἐλθόντες ὡς εἶδον αὐτὸν ἤδη τεθνηκότα, οὐ κατέαξαν αὐτοῦ

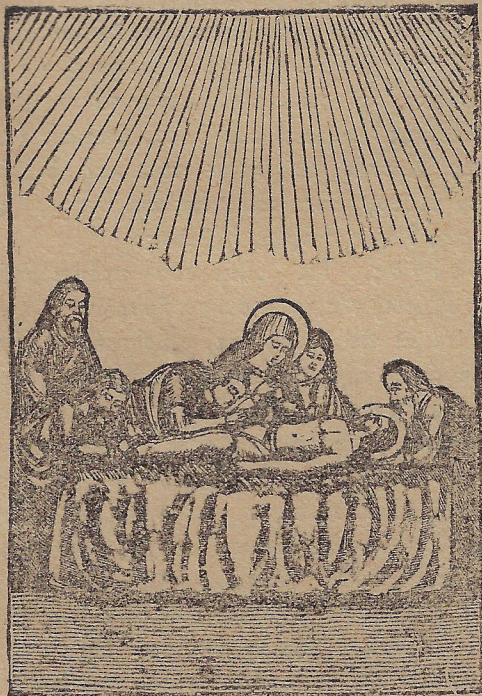
τὰ σκέλη· ἀλλ' εἰς τῶν στρατιωτῶν λόγχῃ αὐτοῦ τὴν πλευρὰν ἐνυξε, καὶ εὐθὺς ἐξῆλθεν αἷμα καὶ ὕδωρ· καὶ ὁ ἑωρακὼς μεμαρτύρηκε, καὶ ἀληθινὴ ἐστὶν ἡ μαρτυρία αὐτοῦ, καὶ οὐδεὶς οἶδεν ὅτι ἀληθὴ λέγει, ἵνα ὑμεῖς πιστεύσητε· ἐγένετο γὰρ ταῦτα ἵνα ἡ γραφὴ πληρωθῇ· Ὁ-
 σιτοῦν οὐ συντριβήσεται αὐτοῦ· καὶ πάλιν ἑτέρα Γραφὴ λέγει· Ὁποῖοι εἰς ὃν ἐξεκέντησαν. (Ματθ. Κεφ. ΚΖ', 55). Ἦσαν δὲ ἐκεῖ γυ-
 ναῖκες πολλαί, ἀπὸ μακρόθεν θεωροῦσαι, αἵτινες ἠκολούθησαν τῷ Ἰησοῦ ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας, διακονοῦσαι αὐτῷ· ἐν αἷς ἦν Μαρία ἡ Μαγδα-
 ληνή, καὶ Μαρία ἡ τοῦ Ἰακώβου καὶ Ἰωσὴ μήτηρ, καὶ ἡ μήτηρ τῶν υἱῶν Ζεβεδαίου. Ὁφίας δὲ γενομένης, ἦλθεν ἄνθρωπος πλούσιος ἀπὸ Ἀριμαθαίας, τοῦνομα Ἰωσήφ, ὃς καὶ αὐτὸς ἐμαθήτευσεν τῷ Ἰησοῦ. Οὗτος προσελθὼν τῷ Πιλάτῳ ᾔτησάτο τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ. Τότε ὁ Πιλάτος ἐκέλευσεν ἀποδοθῆναι τὸ σῶμα. Καὶ λαβὼν τὸ σῶμα ὁ Ἰωσήφ ἐνετύλιξεν αὐτὸ σιν-
 δόνι καθαρῷ· καὶ ἔθηκεν αὐτὸ ἐν τῷ καινῷ αὐ-
 τοῦ μνημείῳ, ὃ ἐλατόμνησεν ἐν τῇ πέτρᾳ καὶ προσκυλίσας λίθον μέγαν τῇ θύρᾳ τοῦ μνημείου, ἀπῆλθεν. Ἦν δ' ἐκεῖ Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ, καὶ ἡ ἄλλη Μαρία, καθήμεναι ἀπέναντι τοῦ τάφου.

Εἶτα ἡ συνήθης Ἐκτενής· τὸ Καταξίωστον Κύριε· καὶ μετὰ τὴν Ἐκφώνησιν, ψάλλομεν Ἀπόστιχα, τὰ παρόντα σιχηρὰ Αὐτόμελα, καὶ καὶ ἡν στιγμὴν γίνεται ἡ ἐκ τῆς βορείας πύ-
 λης τοῦ ἁγίου Βήματος μετ' ἐδλαβείας καὶ κατανύξεως ἔξοδος τοῦ ἱεροῦ Ἐπιταφίου καὶ ἡ ἐναπόθεσις αὐτοῦ ἐντὸς τοῦ προηυτεπισμένου κουβουκλίου. Ἦχος β'.

Ὅτε ἐκ τοῦ ξύλου σε νεκρόν, ὁ Ἀριμα-
 θαίας καθεῖλε, τὴν τῶν πάντων ζωὴν, σμύρνη καὶ σινδόνι σε, Χριστέ, ἐκήδευσεν· καὶ τῷ πόνῳ ἠπειγέτο, καρδίᾳ καὶ χεὶλει, σῶμα τὸ ἀκήρατον, σοῦ περιπτύξασθαι· ὁμῶς συ-
 στελλόμενος, φόβῳ χαίρων ἀνεβόᾳ σοι· Δόξα τῇ συγκαταβάσει σου, Φιλάνθρωπε.

Στίχος. Ὁ Κύριος ἐβασίλευσεν, εὐ-
 πρέπειαν ἐνεδύσατο.

Ὅτε ἐν τῷ τάφῳ τῷ καινῷ, ὑπὲρ τοῦ παντός κατετέθης, ὁ Λυτρωτὴς τοῦ παντός, ἄδης ὁ παγγέλαστος, ἰδὼν σε ἔπηξεν, οἱ μοχλοὶ συνετρίβησαν, ἐθλάσθησαν πύλαι, μνήματα ἠνοίχθησαν, νεκροὶ ἀνίσταντο· τότε ὁ Ἀδάμ εὐχαρίστως, χαίρων ἀνεβόᾳ σοι· Δόξα τῇ συγκαταβάσει σου, Φιλάνθρωπε.

Ο ΕΠΙΤΑΦΙΟΣ ΘΡΗΝΟΣ

Στίχος. Καὶ γὰρ ἐστερέωσε τὴν οἰκουμένην, ἥτις οὐ σαλευθήσεται.

Ὅτε ἐν τῷ τάφῳ σαρκικῶς, θέλων συνεκλείσθης ὁ φύσει, τῇ τῆς Θεότητος, μένων ἀπερίγραπτος, καὶ ἀδιόριστος τὰ θανάτου ἀπέκλεισας, ταμεῖα καὶ ἄδου, ἅπαντα ἐκένωσας, Χριστέ, βασιλεία· τότε καὶ τὸ Σάββατον τοῦτο, θείας εὐλογίας καὶ δόξης, καὶ τῆς σῆς λαμπρότητος ἠξίωσας.

Στίχος. Τῷ οἴκῳ σου πρέπει ἅγλασμα, Κύριε, εἰς μακρότητα ἡμερῶν.

Ὅτε αἱ Δυνάμεις σε, Χριστέ, πλάνον ὑπ' ἀνόμων ἐώρων, συκοφαντούμενον, ἐφριπτον τὴν ἄφατον, μακροθυμίαν σου, καὶ τὸν λίθον τοῦ μνήματος, χερσὶ σφραγισθέντα, αἷς σου τὴν ἀκήρατον πλευρὰν ἐλόγχευσαν· ὅμως τῇ ἡμῶν σωτηρίᾳ, χαίρουσαι ἐδόων σοι· Δόξα τῇ συγκαταβάσει σου, Φιλάνθρωπε.

Δόξα, καὶ νῦν. Ἰδιόμελον. Ἦχος πλ. α'.

Σὲ τὸν ἀναβαλλόμενον τὸ φῶς ὥσπερ ἱμάτιον, καθελὼν Ἰωσήφ ἀπὸ τοῦ ξύλου σὺν Νικοδήμῳ καὶ θεωρήσας νεκρὸν γυμνὸν ἄταφον, εὐσυνπάθητον θρῆνον ἀναλαβὼν, ὀδυρόμενος ἔλεγεν· Οἶμαι, γλυκύτατε Ἰησοῦ! ὅν

124
πρὸ μικροῦ ὁ ἥλιος ἐν Σταυρῷ κρεμάμενον
θεασάμενος ζόφον περιβάλλετο, καὶ ἡ γῆ
τῷ φόβῳ ἐκυμαίνετο, καὶ διερρήγγυτο ναοῦ
τὸ καταπέτασμα· ἀλλ' ἰδοὺ νῦν βλέπω σε
δι' ἐμὲ ἐκουσίως ὑπελθόντα θάνατον· πῶς σε
κηδεύσω, Θεέ μου; ἢ πῶς, σινδέσιν εἰλήσω;
ποίαις χερσὶ δὲ προσψάύσω, τὸ σὸν ἀκήρατον
σῶμα; ἢ ποῖα ἄσματα μέλψω, τῇ σῇ ἐξό-
δῳ, Οἰκτίρμον; Μεγαλύνω τὰ Πάθη σου,
ὕμνοлогῶ καὶ τὴν ταφὴν σου, σὺν τῇ
Ἀναστάσει, κραυγάζων· Κύριε, δόξα σοι.

Μετὰ δὲ τὸ Νῦν ἀπολύεις καὶ τὸ Τρισάγιον,
τὰ παρόντα Ἀπολυτίκια.

Ἦχος β'.

Ὁ εὐσχήμων Ἰωσήφ, ἀπὸ τοῦ ξύλου
καθελὼν, τὸ ἄχραντόν σου Σῶμα, σινδόνι
καθαρᾷ εἰλήσας καὶ ἀρώμασιν, ἐν μνήματι
καινῷ κηδεύσας ἀπέθετο.

Ταῖς μυροφόροις Γυναιξί, παρὰ τὸ μνήμα
ἐπιστάς, ὁ Ἄγγελος ἐβόα· Τὰ μύρα τοῖς
θνητοῖς ὑπάρχει ἀρμόδια, Χριστὸς δὲ δια-
φορᾶς ἐδείχθη ἀλλότριος.

Καὶ γίνεται ἡ ἀπόλυσις.